

Saksdokument

Digitaliseringsstyret for høyere utdanning og forskning

Til Digitaliseringsstyret
Dato 21.06.2024
Saksnummer 20/24
Saksarkivnr. 24/00173
Sakstype Orientering

Saksansvarlig Roar Olsen
Saksbehandlere Tom Røtting, Vigdis Kvalheim, Terje Mørland og Julie Storlie

Status for Sicts produktportefølje per første tertial 2024

Vedtak

Saken tas til orientering og innspill tas med i det videre arbeidet.

Bakgrunn

Med bakgrunn i samstyringsmodellen er formålet med denne saken å orientere om status for Sicts produktporteføljer per første tertial 2024 (T1). Tilsvarende status er gjennomgått med porteføljestyrene.

Vurdering

8 virksomheter som har tatt i bruk IAM og/eller Analyseplattformen

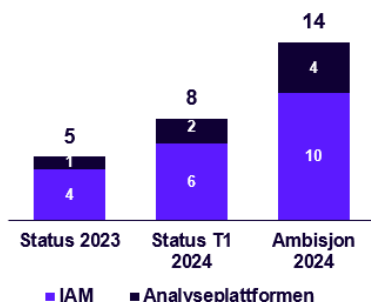
Sikt har hatt to fellessatsinger i samarbeid med UH 21, hvor det dermed er felles oppfølging om innføringene. IAM (identitets- og tilgangsstyring) er i løpet av 2023 og hittil i 2024 tatt i bruk av 6 virksomheter med til sammen 120 000 brukere. Det er i tillegg 4 pågående innføringsløp. 2 virksomheter har tatt i bruk en pilotversjon av Analyseplattformen, og planlegging har startet for videre innføring til ytterligere 2 i 2024. Innføringen av Analyseplattformen har tatt lenger tid enn forutsatt som følge av nødvendig prosess om tjenestemodell i 2023 og etablering av nytt utviklingsverktøy i 2024.

Det er usikkerhet om tidslinjen for innføring av UH sak og organisering av forvaltningen. UH sak er utelatt fra oversikten under i påvente av mer konkrete planer.

8 virksomheter har tatt i bruk IAM og Analyseplattformen

(totalt i 2023 og per T1 2024)

6 av 8 investeringstiltak er på plan

Per T1 er det 8 investeringstiltak i porteføljen. Se vedlegg 1 for porteføljeoversikt.

For investeringstiltak er 6 av 8 tiltak på plan. Grafen under oppsummerer fremdrift for investeringstiltak.

UH-sak og NVA er forsinket. Samarbeidet med leverandør om UH sak er bedret. Milepæl 5, godkjent akseptansetest, er forventet godkjent med beslutning av eiergruppen 24. juni. NVA er høyt prioritert. Det er god fremdrift, men fortsatt usikkerhet. Hovedlansering er forutsatt i oktober 2024. Se vedlegg 3 for mer informasjon om status NVA.

Mindre forsinkelser på Nytt opptakssystem om brukerflate søker og administrator, FS om tilgang for testing av brukerflater, samt anskaffelsen på LMS. Fremdriften er antatt å ikke påvirke måloppnåelsen eller rammene totalt sett, og status er rapportert på plan. Siden forrige rapportering har Nytt opptakssystem endret status fra risiko for forsinkelse til på plan.

Anskaffelsene av Forskningsnett, og tiltakene Utdanningsregister og Submerse er på plan. For mer informasjon om status for Forskningsnett se sak 22/24. Det henvises for øvrig til sikt.no for informasjon om investeringsporteføljen.

Økonomi – Prognosen viser tilnærmet 0 i resultat for 2024

Budsjettet resultat inkl. risikokapital for 2024 for produktporteføljene totalt er MNOK -0,5, og Sikt styrer inn mot et resultat på MNOK 0. Prognosen for totale inntekter har et negativt avvik på MNOK 15,9 som utgjør 1,7% i forhold til budsjett. Avviket skyldes i hovedsak at brukerinntekter fra IAM og Analyseplattformen kommer senere i året enn forutsatt. Prognosen for totale kostnader er tilnærmet lik budsjett.

I porteføljen er kun Felles studentsystem (FS) finansiert med felles investeringsmidler i 2024. Regnskapsførte kostnader for Felles studentsystem er noe under budsjett. Prognosen for bruk av felles investeringsmidler til FS er MNOK 40 og på budsjett.

Se vedlegg 1 for mer informasjon om økonomi.

Risiko, usikkerheter og avhengigheter

Det har vært prioritert å jobbe med risikoforebyggende tiltak for mottakskapasitet i denne perioden.

Av andre risikoer som er prioriterte for tiltak, fremheves stramt budsjett og lite rom for planlegging av integrasjon, migrering og øvrige innføringsaktiviteter knyttet til anskaffelsene av LMS, Plagiatkontroll og digital eksamen. Porteføljestyret følger opp tiltak i det videre arbeidet.

Sikkerhetssituasjonen i sektoren er fortsatt skjerpet, og det pågår en rekke risikoreduserende aktiviteter på sikkerhetsområdet.

Ellers orienteres det om at risikoen med gammelt opptakssystem vil være vedvarende og et kontinuerlig fokus til nytt system er på plass.

Risikoen om ressurstilgang er foreslått tatt ut av rapporteringen fra neste periode.

De pågående anskaffelsene for Forskningsnett, LMS, Plagiatkontroll og Digital eksamen har usikkerheter som vil reduseres etter hvert som anskaffelsene har fremdrift.

Av andre forhold bør det legges til rette for bedre styring av avhengigheter mellom UH sak og den øvrige porteføljen når UH sak er over i mer normal prosjektgjennomføring. Funksjonelle og tekniske avhengigheter mellom UH sak, FS og IAM er avdekket, og UH sak vil også påvirke mottakskapasiteten til institusjonene.

Bedre porteføljestyling av mottakskapasitet

Institusjonenes kapasitet til å innføre, ta i bruk produkter og hente ut gevinst og nytteeffekter fra investeringstiltak og kontinuerlig utvikling av produkter er identifisert som en risiko. Med mottakskapasitet menes administrasjonens kapasitet til innføringer og sluttbrukeres kapasitet til å ta i bruk og hente ut nytteeffekter.

Det er gjennomført en foreløpig analyse for UH 21. Det pågår arbeid med å konkretisere hva som kreves av ulike brukergrupper og ressurser, og til hvilken tid. Vurderingene er knyttet til ny funksjonalitet, anskaffelser og andre endringer i produktporteføljen.

Det er i hovedsak porteføljen innen Utdanning og administrasjon som krever mottakskapasitet, og det videre arbeidet er derfor i hovedsak planlagt innenfor denne porteføljen. De andre porteføljene vil kreve mindre kapasitet, men blir påvirket og involveres derfor underveis. Utdanning og administrasjon er godt i gang med å lage produktstrategier og veikart som skaper en god prosess og et godt underlag for arbeidet med mottakskapasitet. Det vil legges til rette for involvering av sektoren, for best mulig samarbeid om risikoreduserende tiltak.

Status for porteføljen Utdanning og administrasjon

Se vedlegg 2 for oppsummering av status og detaljer om økonomi.

Fellesmål: Porteføljen for utdanning og administrasjon har tre fellesmål og spesifikke mål per produktområde. Det første fellesmålet er solid og effektiv drift, service og beredskap. Alle produktområdene har stabil drift med unntak av den gamle opptaksløsningen. For opptaksløsningen er risikoreduserende tiltak på plan.

Det andre fellesmålet er å etablere porteføljestrategi og produktstrategier. Porteføljestrategi ble vedtatt av porteføljestyret i juni. Utkast til produktstrategier er lagt frem for porteføljestyret, med gode tilbakemeldinger om relevans, detaljnivå og prosess for involvering. Produktstrategiene vedtas i oktober.

Det siste målet gjelder styrket kommunikasjon, og for dette målet gjenstår det fortsatt arbeid for å sikre måloppnåelsen for året. Hittil i år har det vært gjennomført flere tiltak for styrket kommunikasjon i produktområdenes ulike kanaler mot institusjoner og brukere. For det største produktområdet, Studieadministrasjon, er det nylig tilført kommunikasjonsressurser som vil muliggjøre mer systematisk og målrettet arbeid med kommunikasjon og forventningsstyring av sektoren. Nylig vedtatt porteføljestrategi er en plattform for videre kommunikasjon med sektoren på tvers av produktområder.

Innenfor porteføljen vil mange nye løsninger bli klare for utrulling de nærmeste årene. Dette kan potensielt utfordre mottakskapasiteten, og er et viktig oppmerksomhetsområde for porteføljestyret. Sentrale tiltak det jobbes med, er etablering av felles veikart som angir både når ny funksjonalitet kan tas i bruk og når gammel fases ut, styrket kommunikasjon med sektor og enkeltinstitusjoner og justering av utrullingsplaner ved behov.

Økonomi: Status prognose er tilnærmet lik budsjett. Vi gjør oppmerksom på to forhold; Innføring av Analyseplattformen tar lenger tid enn det var lagt opp til. Dette fordi man valgte å verifisere og justere teknologi før opptak av nye kunder, og dermed blir brukerinntektene lavere enn forutsatt i 2024. Forsinkelsen vil ikke påvirke prisnivået for sektoren. Studieadministrasjon har ansatt færre enn det var lagt til grunn i budsjettet. Dette blir delvis kompensert med konsulenter på kort sikt. Sikt ønsker å redusere konsulentbruken. Det jobbes med å vurdere alternativer, herunder utsette enkelte aktiviteter som ikke er kritisk for framdriften.

Status for mål for 2024 per produktområde er gjengitt under.

Digitalt læringsmiljø: Produktområdet er i hovedsak på plan med anskaffelsesprosjekter på områdene LMS, digital eksamen og plagiatkontroll. Anskaffelsesprosjektene har imidlertid svært stram økonomi og begrensede muligheter til å planlegge for innføring, migrering og integrasjoner knyttet til anskaffelsene er en utfordring. Risikoen er flagget som gul med en negativ trend, men kan fort bli rød. Risikoen er drøftet i porteføljestyret, og det er satt i gang arbeid med å konkretisere omfang og konsekvenser, samt identifisere risikoreduserende tiltak.

Generell administrasjon og ledelse: UH sak er vesentlig forsinket, og status for utviklingsmål er dermed rød. Arbeidet med å etablere forvaltningsorganisasjon for UH sak er satt på vent i påvente av styringsgruppens vurderinger. Øvrige utviklingsmål for produktområdet er på plan, herunder å berede grunnen for at økonomitjenesten kan gå over på sky.

Dataanalyse og beslutningsstøtte: Innføringen av analyseplattformen vil starte opp igjen i september, og er noe utsatt som følge av overgang til nytt utviklingsverktøy. Forsinkelsen er synliggjort med gul farge. Det er forutsatt at forsinkelsen ikke påvirker prisnivået for sektoren, og i liten grad måloppnåelsen for produktområdet. UiA og Sikt benytter allerede analyseplattformen. UiS, USN og UiB har også tilgang.

Studieadministrasjon - FS: Arbeidet med moderniseringen av FS er i hovedsak på plan. Fremdriften er noe forsinket når det gjelder å involvere institusjonene i test av brukerflater. Produktområdet har tatt opp som risiko at videre forsinkelse for brukerflater kan føre til at sektoren lager egne løsninger der funksjonalitet vil komme i FS, noe som kan redusere gevinster og samhandling i sektoren. Selv om forsinkelsen isolert sett er liten, er den derfor flagget som gul. Brukerflater har imidlertid høy prioritet, og de nye brukerflatene begynner å komme på plass i interne testmiljøer, med en ambisjon om å få i gang testing med brukere innen T2. For brukerflatene til søker / student er brukertesting pågående. Det er god fremdrift i arbeid med dokumentasjon av prosesser og API-produksjon. Veikart og livssyklus håndtering er behandlet i produktråd og publiseres på Sikt.no.

Studieadministrasjon - Opptak: Driftssituasjon på gammel opptaksløsning er uendret, og identifiserte risikoreduserende tiltak gjennomføres i henhold til plan. Opptakssystemet overvåkes løpende, og det er ikke tegn til tilsvarende utfordringer som i 2023. Prosjektet Framtidens opptak har god framdrift med å nå hovedmilepælen om gjennomføring av opptak til grunnutdanninger i nytt system i 2026. Opptakssystemet utvikles slik at det relativt lett kan tilpasses ulike typer opptak og regelverk. Det ligger derfor også godt til rette for å få etablert samordnet masteropptak forutsatt at regelverk og forvaltningsmodell for dette kommer på plass. Prosjektet har i T1 oppnådd en viktig milepæl om etablering av ny datamodell for opptak. Det er mindre forsinkelser

knyttet til migreringsstrategien for ny datamodell og noe lavere timepådrag enn budsjettet. Tiltak er iverksatt.

Studieadministrasjon - Nasjonale registre: Arbeidet med å etablere første versjon av Utdanningsregister er i henhold til oppdatert plan. Registerutvalg (supplement til produktrådet for studieadministrasjon) er etablert, og involvert i arbeidet med produktstrategi.

Status for porteføljen Data og infrastruktur

Se vedlegg 2 for oppsummering av status og detaljer om økonomi.

Fellesmål: Data og infrastruktur er porteføljen med flest betalende institusjoner. Dette skyldes både at grunnopplæringen benytter Feide og at det er mange produkter som er attraktive for forskningsinstitutter. Veksten er størst på Feide, CNaaS (lokalnett), KI-Chat, Cybersikkerhetssenteret og Forskningsnettet.

En annen felles ambisjon for alle relevante produkter er etableringen av første versjon produktstrategi. Her er det god fremdrift om produktstrategi på store produktområder som Cybersikkerhet, Feide, Forskningsnett og Felles IAM.

Økonomi: Prognosen for porteføljen totalt er tilnærmet lik budsjett per 1. tertial, hvis vi ser bort i fra tekniske avvik på IAM. God etterspørsel bidrar til nye inntekter. Prognosen viser lavere inntekter enn budsjettet for IAM, som i hovedsak skyldes at inntektene kommer senere i året enn forutsatt. På kostnadssiden er det regnskapsteknisk avvik på IAM som følge av at riksrevisor har pålagt endret prinsipp for avskrivninger, og avskrivningene vil dermed starte tidligere enn forutsatt i budsjettet.

For Forskningsnettet er ambisjonen for 2024 å lande avtaler med råvareleverandører som gjør at Forskningsnettet kan leveres på de behov som kommer de neste 20 årene. Vi er inne i slutfasen av forhandlingene og det vil orienteres om forskningsnettet som egen sak i møtet.

For Campusnett er ambisjonen å øke kundegrunnlaget med 10 nye kunder på CNaaS + eduroam, samt ytterligere øke automatiseringsgraden på drift. Vi er på plan, og akkurat nå er det større etterspørsel enn vi kan levere. Tjenesten er blitt populær og eksisterende kunder er gode ambassadører.

For Cybersikkerhetssenteret (eduCSC) er ambisjonen å øke kundegrunnlaget med 10 nye kunder inklusive oppgradering fra basis til pluss. Arbeidet med å øke kundegrunnlaget går som planlagt. Riksrevisjonens rapport gir grunnlag for komplettering/prioritering av ressurser og funksjonalitet som gjør at produktstrategien vil justeres. I 2024 publiserer eduCSC den første trusselrapporten for forsknings- og utdanningssektoren i Norge. Det lanseres også en portal for sårbarhetsstyring, samt funksjonalitet for å identifisere endepunkter på tilknyttede virksomheter lokalnett. Et nytt produktråd vil være operativt fra høsten 2024, og bidra til enda bedre samstyring og brukermedvirkning i arbeidet med å utvikle verdøkende og kostnadseffektive tjenester til.

For Felles IAM er ambisjonen å rulle ut så mange institusjoner som mulig i 2024. Vi ser at det er et solid sikkerhetstiltak, og riksrevisjonen har også pekt på at brukerkontoer ikke er tilstrekkelig under kontroll. Det pågår 4 utrullingsløp i parallell. Utrullingsfarten og institusjonenes effektivitet øker i takt med læringspunkter fra tidligere innføringer. For Felles IAM er det pågående dialog om behov for et omforent mål bilde for hvordan UH sak og IAM mest mulig hensiktsmessig bør fungere sammen både teknisk og funksjonelt.

For produktområdet Samhandling er ambisjonen å nå 50 kunder for våre KI-tjenester innen utgangen av 2024. Dette er et ungt produktområde, og utviklingen skjer raskt. Så langt har vi fått 26 kunder, hvorav halvparten er i drift og resten i test. Interessen for KI-aktiviteter er betydelig, med ~600 personer på medlemslisten til "KI Læringskollektiv" og stor deltakelse på ukentlige foredrag.

Zoom er et viktig verktøy for digital kommunikasjon spesielt i undervisning. Tjenesteleveransen fra Zoom vil gå inn i en ny fase etter oktober. Den tidligere tekniske plattformen levert av NORDUnet blir modernisert og mer integrert med Zooms skytjenester som en hybrid løsning. Det vil også bli mulig å velge Zooms skytjenester som et alternativ. Den nye tekniske løsningen kommer med en gunstigere brukerlisens med nye fordeler for både store og små organisasjoner.

Den nåværende rammeavtalen for mobiltelefoni og fasttelefoni utløper 1. desember i år. Arbeidet med et nytt tilbud er påbegynt og forventes ferdigstilt innen denne tidsfristen. Siden forrige avtale ble inngått, har det skjedd betydelige teknologiske fremskritt og endringer i hvordan sektoren bruker slike verktøy. Den nye rammeavtalen vil derfor ta hensyn til økende behov for mobiltelefoni både utendørs og innendørs, samt nye tekniske løsninger for fasttelefoni. Bærekraft vil også være en del av den nye rammeavtalen.

Omtrent 6 % av Norges befolkning bruker UH-sektorens bygningsmasse, og det er en forventning om pålitelig mobildekning innendørs. Med moderne miljøbygg og operatørens bruk av høyere radiofrekvenser for økt datahastighet, er innendørs dekning imidlertid ikke lenger en selvfølge, og bygninger som tidligere hadde dekning kan oppleve forverring eller bortfall. Dette tvinger institusjonene til å bære betydelige kostnader for å etablere innendørs infrastruktur. Derfor har Porteføljestyret for DI opprettet en arbeidsgruppe for å adressere utfordringen i samarbeid med andre statlige aktører med offentlige bygninger.

For produktområdet *Feide og Intark* er ambisjonen å gjøre datadeling enklere, sikrere og standardisert. Vi har ferdigstilt v.1.0 av nye retningslinjer for datadeling, som konkretiserer og standardiserer tilgangsstyring for datadeling. Mange har gitt innspill til arbeidet og UiO har vært med å utforme. Neste steg blir å sette dette sammen med intark-prinsippene, slik at vi har ett felles sett med retningslinjer for sektoren.

For Feide har det vært jobbet med utvidet funksjonalitet og forenkling. Muligheten for flere roller i Feides kundeportal, samt datadeling med brukerkontekst er på plass. Det betyr at vi nå kan stenge ned Dataporten dashboard, som reduserer antall grensesnitt å forholde seg til. Videre er det laget proof-of-concept for en bedre kobling mellom Feide og Intark-komponenter. Hensikten er at de som ikke selv skal sette opp API-er, men kun godkjenner tilgang til egen institusjons data, skal kunne gjøre det gjennom Feides kundeportal. Videre er det kommet et nytt oppdrag til Sikt fra Udir der Feide brukes som utgangspunkt for å etablere en tjenestekatalog for grunnopplæringen.

For produktområdet *Produktplattform og innovasjon* er ambisjonen og etablere og operasjonalisere et KI-team, slik at alle produktområdene mer effektivt kan ta i bruk KI.

Status for porteføljen Forskning og kunnskapsressurser

Se vedlegg 2 for oppsummering av status og detaljer om økonomi.

Det samlede bildet for porteføljen er positivt med få eller ingen nye vesentlige risikoer. Det er fortsatt tett oppfølging av NVA.

Økonomi: Prognosen for porteføljen er tilnærmet lik budsjett for 5 av 6 produktområder. Resultatet for Dataforvaltning er bedre enn budsjettet blant annet som følge av inntekter fra Udir til skolevalg på MNOK 1,8. Produktområdene Dataforvaltning, Personvern og Microdata har negative resultater over driften, blant annet som følge av underfinansiering av EU-prosjekter og ESS innen Dataforvaltning. Det jobbes med produktstrategier og tiltak for å bedre situasjonen. Prognosen som følger av utsatt lansering av NVA vil oppdateres til neste rapportering.

Personvern: Arbeidet med revisjon av avtale med UHR er i slutfasen og arbeidet med FFA-avtalen er startet opp. Ellers er det høy aktivitet og hele spekteret av personverntjenester er etterspurt. Det er gjennomført fire webinarer med stor oppslutning og to fagdager i perioden. Den nystartede årlige Fagdagen for personvernombudene og Sikt sine kontaktpersoner er viktig

møteplass for de som jobber med forskning og personvern i sektorene. Det er inngått flere nye avtaler om personvernombud for UH.

Bibliotekstjenester: Anbudsprosess for biblioteksystem/søkesystem har god fremdrift og anbud publiseres før sommeren. Det er løpende involvering av sektoren gjennom styringsgruppen for anskaffelsesprosjektet, faggrupper i konsortiet og styret for BIBSYS-konsortiet. Det pågår også anbudsprosess for lenkefunksjonalitet utover BIBSYS-konsortiet, hvor signering med foretrukket leverandør er nært forestående. Et siste mål for produktområdet er å skape bedre brukeropplevelse gjennom sanntidsimport av brukerdata. Utvikling av løsning for dette er på plan, og løsningen er under testing i samarbeid med OsloMet.

Forskningsinformasjon: Testing av NVA er pågående, med planlagt ende-til-ende testing innen 2. tertial. Migrering av data er planlagt ferdigstilt innen september og fullskala lansering av NVA er dermed planlagt i oktober. Dialogen med sektoren er god, både gjennom styringsgruppen, FFA, UHR og i den løpende testingen av løsningen. Situasjonsbeskrivelsen om status for NVA er fortsatt ulik mellom interessentgrupper, og testaktivitetene blir viktige for å etablere fakta og omforent anbefaling om å gå i produksjon.

Dataforvaltning: I 2023 ble den moderniserte plattformen og dataportalen for deling av surveydata lansert. I 2024 er ambisjonen å øke delingen av data gjennom økt datafangst. Det jobbes med videreutvikling av statistikkverktøyet og nye tjenesteavtale er etablert. Det er også gjennomført flere kurs om bruk av løsninger, deling og gjenbruk av data. Plan for satsingen på Data om det norske samfunnet (MODANSA) er under etablering, og det jobbes med kompetansebygging. Innen dette produktområdet pågår det også viktig internasjonalt arbeid i kraft av Sikt sin rolle som nasjonal tjenesteleverandør i "Consortium for European Social Science Data Archives", CESSDA ERIC og som dataarkiv og dataforvalter for de 32 medlemslandene i European Social Survey, ESS ERIC herunder, bidrag på EU-prosjekter og publiseringen av data fra siste runde i ESS som vil skje i juni.

Microdata: Microdata er under stadig utvidelse og ~30 nye variabler er tilgjengelig hittil i år. Brukeropplevelsen er forbedret og analysefunksjonalitet for flernivåanalyse lansert i perioden. Samarbeid pågående med HK-dir og Kreftregisteret for testing av microdata-plattformen til utvidede formål. Omfattende juridiske vurderinger pågående for tilgjengeliggjøring av registerdata fra lånekassen, HK-dir og helsesektoren. Risiko for at utvidelser av Microdata tar lenger tid og koster mer som følge av usikkerhet om den juridiske prosessen. Brukerbetaling innført.

Åpen forskning (LÅT): Alle avtaler som Sikt forhandler og administrerer, på vegne av institusjonene, skal reforhandles i løpet av 2024. Ved utgangen av første tertial har forhandlingsrådet blitt enige om strategi for årets forhandlinger og prioriteringsrekkefølge. Sikt har gjennomført første runde med forhandlingsmøter med alle relevante forlag. Innen dette produktområdet jobbes det med å utarbeide analyser som tallfester kostnader og måler verdien av vitenskapelig kommunikasjon. Arbeidet er godt i gang. Ellers er det god kvalitet på tjenesten og status for utvikling av åpen tilgang per 1. tertial er levert til tilstandsrapporten for høyere utdanning og forskning i første tertial. Oversikt over andel åpen publisering i Norge kan også ses på OA-barometeret publisert på nettstedet opscience.no

Vedlegg

1. Oversikt investeringstiltak, økonomi og risiko
2. Status per produktportefølje
3. Status NVA